

№ 007-1-463 від 31.03.2020 р.

**Відкрите звернення Наукового комітету
Національної ради України з питань розвитку науки і технологій
до Президента України, Прем'єр-Міністра України,
голови Верховної Ради України,
керівників фракцій Верховної Ради України
щодо законопроекту №3279**

Шановні очільники держави!

Урядовий законопроект №3279, що знаходиться зараз на доопрацюванні в комітетах Верховної ради, передбачає практично повне скорочення (з 351,3 млн.грн. до 51,3 млн.грн.) видатків бюджетної програми 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» Національної академії наук України, а також повне скорочення 400 млн.грн. видатків бюджетної програми 2201390 «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти», суттєве (з 525,5 млн.грн. до 300 млн.грн.) скорочення видатків бюджетної програми 2201300 «Забезпечення діяльності Національного фонду досліджень, грантова підтримка наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок».

Розуміючи важливість мобілізації ресурсів країни для боротьби з наслідками пандемії COVID-19, ми все ж вважаємо, що таке скорочення приведе до суттєвої деградації ситуації в українській науковій сфері і тому є неприпустимим. **Згадані вище три бюджетні програми є суттєвими складовими розпочатої реформи наукової сфери України.**

Бюджетна програма 6541230 є по суті невід'ємною частиною базового фінансування НАН України, оскільки без цих коштів неможливо забезпечити стовідсоткову заробітну плату всім науковим працівникам. Хоча Науковий комітет свого часу і критикував окремі аспекти процедури, в цілому, завдяки конкурсному способу розподілу цих коштів вони переважно дістаються найкращим дослідницьким групам, що займаються висококонкурентною науковою тематикою. В 2019 році значну частину коштів за цією програмою отримали саме проекти наукової молоді, відтік якої є зокрема стратегічною загрозою для безпеки держави. Цього року по програмі 6541230 також

планувалася цільова підтримка найкращих молодіжних груп і лабораторій задля збереження молодих наукових кадрів в НАНУ.

Дозволимо собі нагадати, що нещодавній випадок з вельми негативним медійним резонансом, коли співробітники Інституту молекулярної біології і генетики НАНУ (інститут, якому було доручено Президентом забезпечити виготовлення вітчизняних тестів на коронавірус) змушені були йти у відпустку за свій рахунок, був спричинений саме неможливістю вчасно виплатити кошти за бюджетною програмою 6541230. Практично повне скорочення цього напрямку фінансування програмує низку подібних колізій в найближчому майбутньому.

Започаткована в 2020 році бюджетна програма 2201390 має схожий статус - вона є базовим фінансуванням університетських науковців, але кошти розподіляються за результатами атестації закладів вищої освіти лише на ті наукові напрямки роботи вишів, що отримали найвищу категорію оцінки.

Національний фонд досліджень України за бюджетною програмою 2201300 має вперше здійснити широку грантову підтримку найкращих науковців України на конкурсній основі, без будь-яких обмежень щодо відомчої приналежності, з максимально прозорим оцінюванням проєктів, залученням незалежних іноземних експертів.

Закликаємо Вас при прийнятті змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» повністю зберегти ключові статті видатків, що стосуються реформи наукової сфери, зокрема видатки бюджетних програм 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень», 2201390 «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти», та 2201300 «Забезпечення діяльності Національного фонду досліджень, грантова підтримка наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок».

З повагою,

**Голова Наукового комітету
Національної ради України
з питань розвитку
науки і технологій**

Alexei Koleshuk **О. К. Колежук**